

Acceptatietesten Antistoffen

Arjan de Mare
Medlon / Medisch Spectrum Twente
16 november 2017

Overzicht

- Eisen uit NEN-EN-ISO 15189
- Aanbeveling werkgroep NVC
- Werkwijze Medlon ingangscntrole nieuwe antistoffen
- Werkwijze Medlon verificatie verlopen antistoffen
- Samenvatting

Kwaliteit (en standaardisatie)

Wat is kwaliteit?

- In het algemeen? In de gezondheidszorg? Op een laboratorium?
- De term is eigenlijk heel subjectief.
- Definitie volgens NEN-ISO 9000:
Het geheel van eigenschappen en kenmerken van een product of dienst, dat van belang is voor het voldoen aan gestelde eisen of vanzelfsprekende behoeften.
- Hoe realiseer je dat? Hoe borg je dat?

Nederlandse norm

NEN-EN-ISO 15189

(nl)

Medische laboratoria - Bijzondere eisen voor
kwaliteit en competentie

Medical laboratories - Requirements for quality
and competence

Kwaliteit (en standaardisatie)

Wat staat in de NEN-EN-ISO 15189?

5.3.2 Reagentia en verbruiksartikelen

5.3.2.1 Algemeen

Het laboratorium moet beschikken over een gedocumenteerde procedure voor de ontvangst, opslag, acceptatietesten en voorraadbeheer van reagentia en verbruiksartikelen.

5.3.2.3 Reagentia en verbruiksartikelen – Acceptatietesten

Van elke nieuwe samenstelling van onderzoekkits met gewijzigde reagentia of procedure, of een nieuwe batch of levering, moet alvorens deze voor onderzoek worden gebruikt, de werking worden geverifieerd.

- Hoe iets ingevuld moet worden staat (meestal) niet in een norm beschreven.
  - er zijn meerdere wegen, die naar Rome leiden
  - organisaties/laboratoria mogen zelf besluiten hoe ze invulling geven

Acceptatietesten

Aanbeveling werkgroep NVC ISO 15189

Aanbeveling:

Ingangscontrole van antistoffen t.b.v. flowcytometrie

Augustus 2016

Werkgroep NVC ISO 15189

Leden:

- A. Bloem**
- A. Claessen**
- C. Koelman**
- J. Lambers**
- J. Leuvenink**
- P. de Schouwer**
- V.H.J. van der Velden**

Dit document beschrijft hoe bij flowcytometrische analyses aan de ISO15189 verificatienorm 5.3.2.3 kan worden voldaan voor de ingangscontroles van antistoffen.

Acceptatietesten

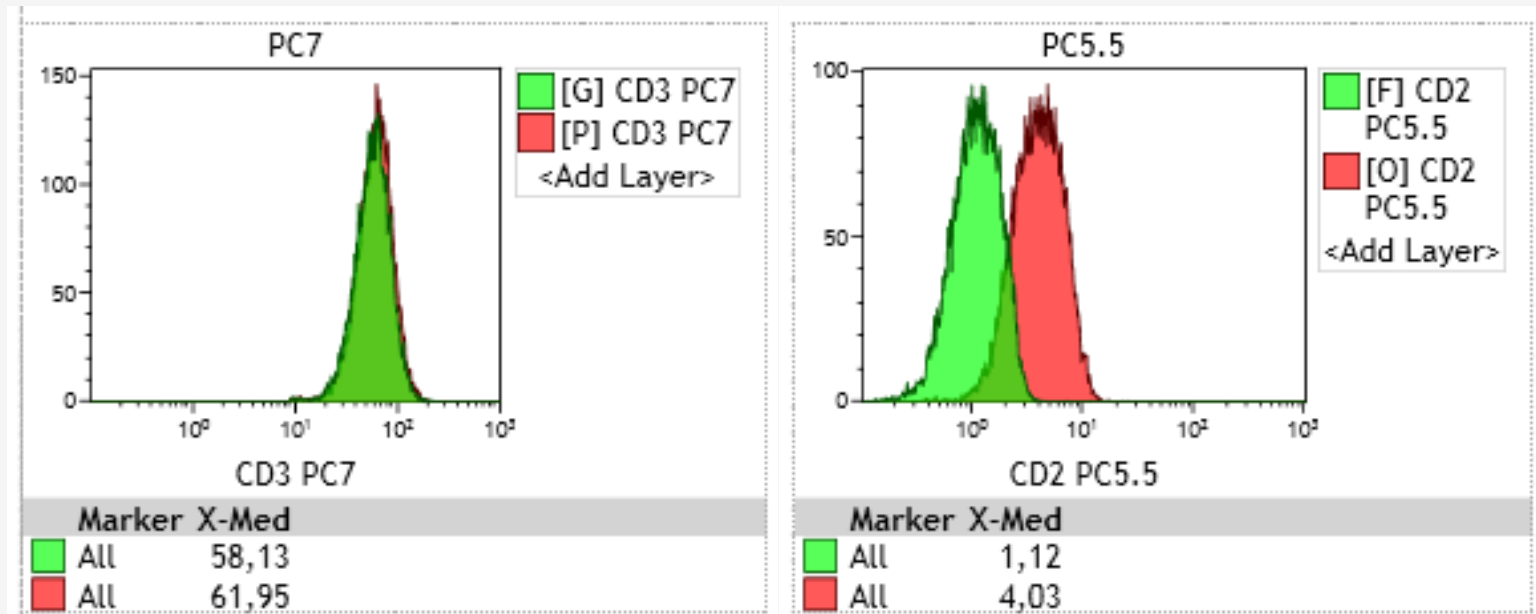
Aanbeveling werkgroep NVC ISO 15189

- Ruimere interpretatie van de norm:
  - werking verifiëren alvorens ze bij onderzoeken worden toegepast
  - werking verifiëren alvorens uitslagen worden vrijgegeven (“ongoing verification”)
- Elke nieuwe batch of levering van een antistof-conjugaat.
- Vier situaties en suggesties hoe die aan te pakken.
  - losse antistoffen (kloon-fluorochroom-combinatie)
  - mix van antistoffen
  - losse antistoffen die bij een bekende mix gepipetteerd worden
  - losse antistoffen, gericht tegen antigenen die niet voorkomen op normale bloed- of beenmergmonsters

Werkwijze Medlon; ingangscntrole

Losse antistoffen

- Nieuwe batch/levering wordt vergeleken met oude batch/levering.
- Beide worden toegepast op bloed-/beenmergmonster van “gezonde” patiënt of evt. vrijwilliger.

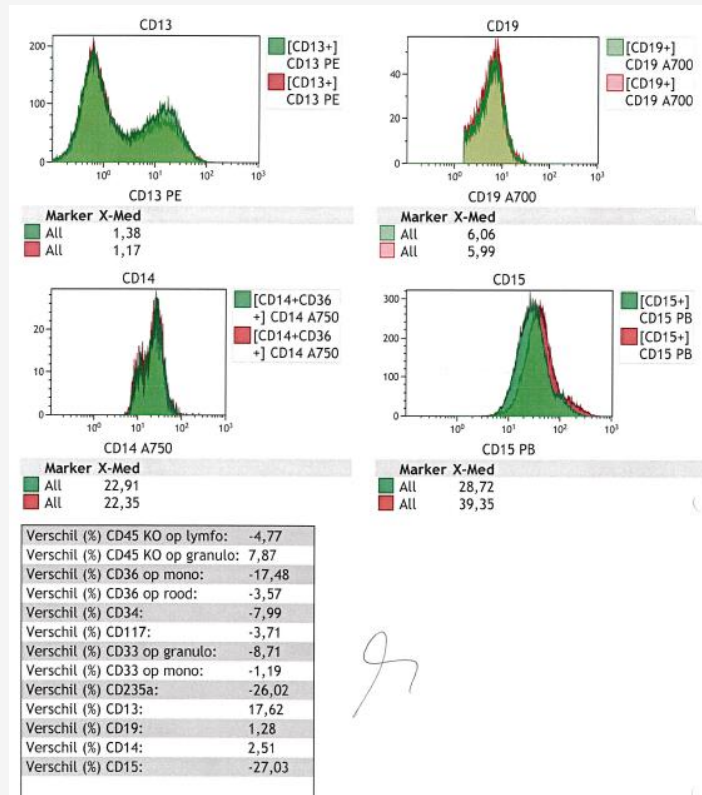
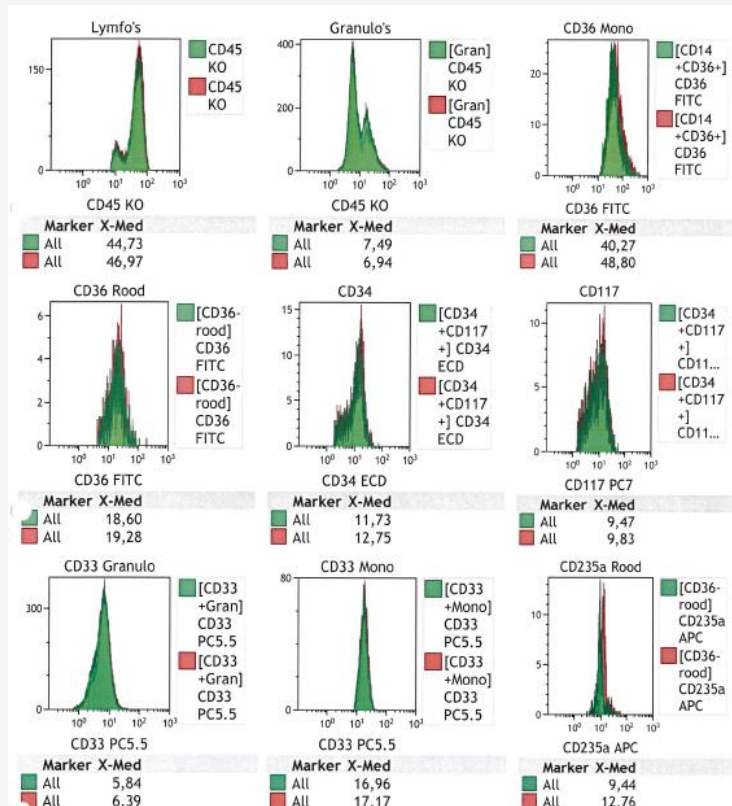

- Vergelijk tussen mediaan van nieuwe levering en mediaan van oude levering: $(\text{nieuw-oude})/\text{oud} \times 100\%$
- Verschil in mediane fluorescentie mag niet meer dan 30% zijn.

Werkwijze Medlon; ingangscntrole

Mix van antistoffen

- Nieuwe mix wordt vergeleken met oude mix, conform losse antistof.
- Beide worden toegepast op bloed-/beenmergmonster van “gezonde” patiënt of evt. vrijwilliger.
- Bijkomend voordeel: check of alles erin zit.

Vershil (%) CD45 KO op lymfo:	-4,77
Vershil (%) CD45 KO op granulo:	7,87
Vershil (%) CD36 op mono:	-17,48
Vershil (%) CD36 op rood:	-3,57
Vershil (%) CD34:	-7,99
Vershil (%) CD117:	-3,71
Vershil (%) CD33 op granulo:	-8,71
Vershil (%) CD33 op mono:	-1,19
Vershil (%) CD235a:	-26,02
Vershil (%) CD13:	17,62
Vershil (%) CD19:	1,28
Vershil (%) CD14:	2,51
Vershil (%) CD15:	-27,03

Handwritten signature

Werkwijze Medlon; ingangscntrole

Antistoffen tegen normaal niet voorkomende antigenen

- In principe vergelijkbare werkwijze als bij “losse antistoffen”.
- Alternatieven voor “gezonde” patiënt of vrijwilliger.
- Histiocyten uit BAL-monsters voor CD1a.
- KMH2 cellijn gemengd met perifeer bloed voor CD30.
- Ingevroren cellen van HCL-patiënt gemengd met perifeer bloed voor CD25?
- Ingevroren cellen van ALL-patiënt gemengd met perifeer bloed voor TdT?

Kwaliteit (en standaardisatie)

Wat staat in de NEN-EN-ISO 15189?

5.3.2.7 Reagentia en verbruiksartikelen – Registraties

Voor elke reagens en verbruiksartikel dat bijdraagt aan de uitvoering van onderzoeken moeten registraties worden onderhouden. Deze registraties moeten omvatten, maar niet beperkt zijn tot het volgende:

- a) de identificatie van het reagens of verbruiksartikel;
- b) de naam van de fabrikant en batchcode of lotnummer;
- c) contactinformatie van de leverancier of de fabrikant;
- d) de ontvangstdatum, de houdbaarheidsdatum, datum van ingebruikname en, voor zover van toepassing, de datum waarop het materiaal buiten gebruik is gesteld;
- e) conditie bij ontvangst (bijv. acceptabel of beschadigd);
- f) instructies van de fabrikant;
- g) registraties die de initiële geschiktheid voor gebruik van het reagens of verbruiksartikel bevestigen;
- h) registraties van prestaties die de continue geschiktheid voor gebruik van het reagens of verbruiksartikel bevestigen;

Acceptatietesten verlopen antistoffen

Aanbeveling werkgroep NVC ISO 15189

- Geen expliciete aanbeveling ten aanzien van dit punt.

BIJLAGE 1

Voorbeelden van rapportage ingangscontrole en acceptatie:

Dit betreft enkel ter illustratie hoe in verschillende centra de acceptatietesten momenteel zijn opgezet; dit is niet per definitie volgens de hier beschreven richtlijnen.

doQu

Controle verlopen monoklonalen:

2-11-2015

Moab	Fluorochroom	Batchnummer	Exp. Datum	Verdun-ning	Akkoord
CO3	FIC	3150837	31-3-2015		OK
CO4	FIC	24	9-11-2015		OK
CO15	FIC	602733	31-1-2011	1:10	OK
CO16	FIC	44021	30-4-2011		OK
CO22	FIC	402999	31-10-15		OK
CO42	FIC	3219862	31-5-15		OK
CO57	FIC	26295	30-9-10		OK
CO58	FIC	22	19-6-12		OK

Werkwijze Medlon; verlopen reagens

Losse antistoffen

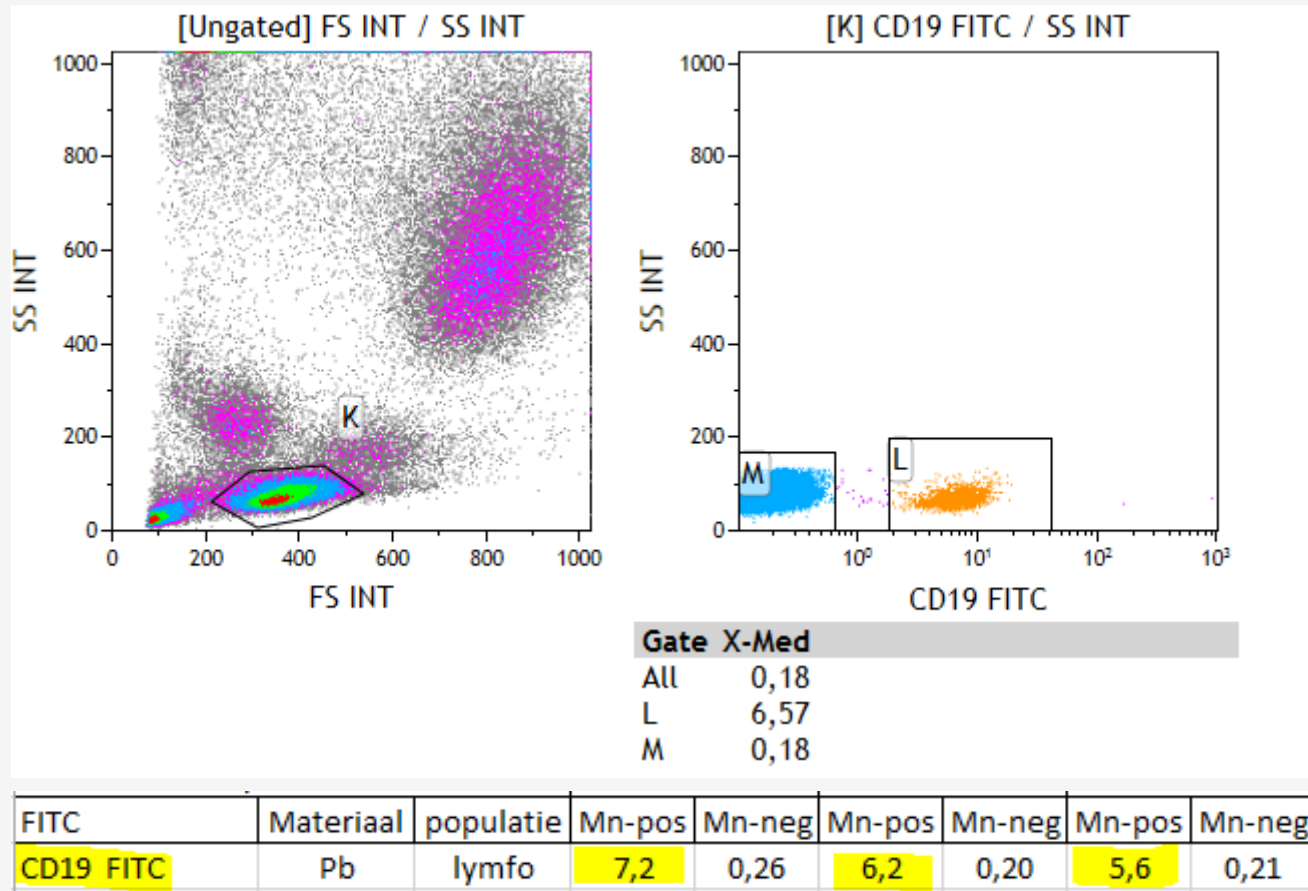
- Van nieuwe batch/levering is in drievoud (“gezonde” patiënt of evt. vrijwilliger) de mediane fluorescentie bepaald op specifieke populatie.

PE	Materiaal	populatie	Mn-pos	Mn-neg	Mn-pos	Mn-neg	Mn-pos	Mn-neg	Opm. bij controle verlopen moab's/Ingangscontrole
CD56	Pb	lymfo	10,5	0,35	9,8	0,54	12,8	0,24	i.c.m. CD3, gaten op NK-cellen!
CD103	BAL	lymfo	30,2	0,41	38,0	0,28	24,9	0,30	i.c.m CD45 en CD4
CD117	BM	blast	4,47	0,40	4,09	0,10	4,40	0,10	i.c.m. CD45/CD34
CD123	BM	baso's	12,2	0,13	5,6	0,15	3,0	0,14	i.c.m. CD45/HLADR
	BM	dend. Cel	2,9	0,13	7,0	0,15	6,4	0,14	i.c.m. CD45/HLADR
CD133	BM	blast	1,74	0,40	3,90	0,49	4,00	0,55	i.c.m. CD45/CD117/CD34
HLADR	Pb	B-lymfo	20,7	xx	13,6	xx	24,2	xx	i.c.m. CD19, gaten op CD19+/DR+
IgD	Pb	B-lymfo	51,0	0,10	38,5	0,10	46,8	0,10	i.c.m. CD19
IgM	Pb	B-lymfo	22,4	0,45	16,5	0,38	12,4	0,50	i.c.m. CD19

- Als antistof over houdbaarheidsdatum is, wordt mediane fluorescentie bepaald op zelfde specifieke populatie van “gezonde” patiënt of evt. vrijwilliger.
- Mediane fluorescentie van verlopen antistof moet minimaal gelijk zijn aan mediane fluorescentie van de laagste van de drie referentiemetingen.

Werkwijze Medlon; verlopen reagens

Losse antistoffen

- Indien onvoldoende fluorescentie: herhalen met twee andere “gezonde” patiënten/vrijwilligers.
- Indien dan weer onvoldoende fluorescentie: nieuwe antistof bestellen.

Werkwijze Medlon; verlopen reagens

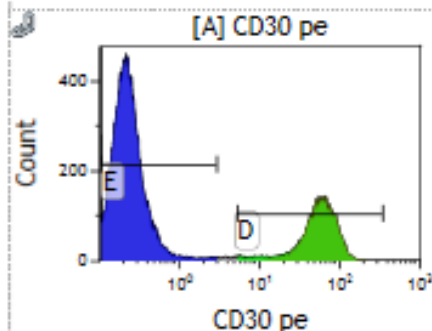
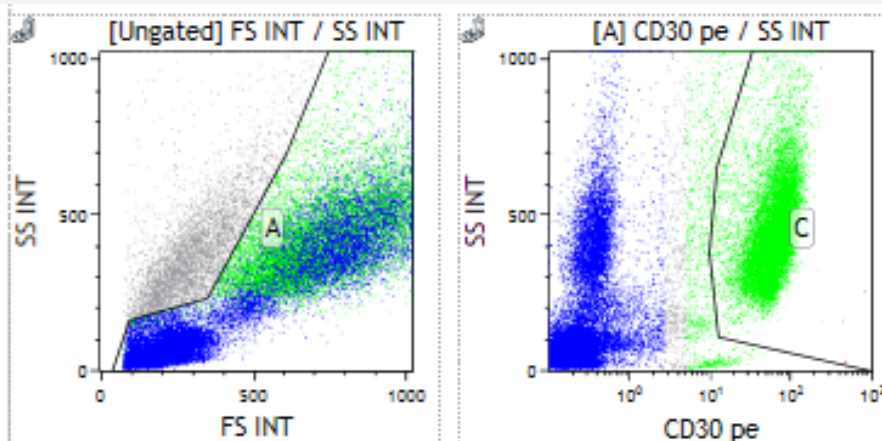
Mix van antistoffen

- Mixen worden in zulke hoeveelheden gemaakt dat ze niet verlopen.
- Mixen zijn maximaal twee maanden in gebruik.

Werkwijze Medlon; verlopen reagens

Antistoffen tegen normaal niet voorkomende antigenen

- KMH2 cellijn gemengd met perifeer bloed voor CD30.
- Acceptatie op basis van ratio tussen positieve en negatieve populatie.

[D] CD30 pe Median	56,69
[E] CD30 pe Median	0,21
Pos/Neg-ratio CD30PE	266,09
<Add Keywords>	<Add Statistic>

Gate X-Med	
All	0,26
D	56,69
E	0,21

	A	B	C	D	E	F
1	CD30 PE	5 ul/ 50 ul celsuspensie			ref> 40	
2		Datum	pos	neg	ratio	Beoordeling
3		apr-16	38,6	0,42	91,9	OK
4		jun-16	17	0,34	50,0	OK
5		jul-16	36,7	0,38	96,6	OK
6		23-8-2016	84	0,54	155,6	OK
7		3-10-2016	30,1	0,60	50,2	OK
8		28-12-2016	34,9	0,28	124,6	OK
9		29-12-2016	23,3	0,28	83,2	OK
10		7-2-2017	41,1	0,4	102,8	OK
11		20-3-2017	24,9	0,22	113,2	OK
12		1-5-2017	22,5	0,4	56,3	OK
13		12-6-2017	54,3	0,21	258,6	ok
14		24-7-2017	27,12	0,34	79,8	OK
15		4-9-2017	40,32	0,37	109,0	OK
16		16-10-2017	30,84	0,37	83,4	ok
17						

Werkwijze Medlon

Registratie

Titel: 03 N^os, Testen monoklonalen na expiratedatum Document ID (autonummer): 21570111 Versie: 3 Status: G^epubliceerd Controledatum: 21-07-2017

Label	MoAb	Lotnr.	Vervaldat.	LMD-file	Uitvoerdat.	Means bij niet verlopen MoAb			Mean bij controle	Voldoet? Ja/Nee	M-code
Fite	CD15	42	10-12-14	22616	20-7-15	49,5	62,0	101,8	64,1	ja	3278
	CD34	40	24-11-14	31036	17-7-15	11,0	12,2	7,9	12,6	ja	-
	CD36	43	19-09-14	31038	17-7-15	26,4	35,3	52,5	35,3	ja	-
	CD57	55	06-03-12	31039	17-7-15	13,7	14,1	7,3	12,4	ja	-
	HLAdr	39	12-12-14	31041	17-7-15	27,9	11,8	16,2	27,9	ja	-
	MPD	40	4-5-14	32619	27-7-15	-	-	-	26,3	niet meer besteld v	-
	CD45	21	15-3-14	31033 22615	17/20-7-15	25,7	39,5	31,2	11,2 - 13,0 - 20,8	nee	-
PE	CD4	19	16-11-14	22618/619 31037	17/20-7-15	30,9	26,9	24,3	21,9 - 21,9 - 20,4	nee	3278
	CD10	18	5-4-15	22622/623 31038	17/20-7-15	12,6	19,0	12,7	11,1 - 10,0 - 6,96	nee	-
	CD19	18	14-12-14	31043	17-7-15	17,7	22,4	23,5	19,4	ja	3278
	CD22	09389	31-03-13	31041	17-7-15	2,16	3,24	2,55	2,29	ja	-
	CD24	16	01-3-13	31035	17-7-15	22,5	21,2	19,1	22,8	ja	-
	HLADR	27	10-5-13	31039	17-7-15	20,7	13,6	24,2	19,5	ja	-
	Lambda	g2063	28-02-15	31040	17-7-15	11,9	24,9	23,5	19,3	ja	-

besteld

besteld

besteld

Goedkeuring voor gebruik tot: 28/7/2015 (datum)

M-code KC met aandachtsgebied: [Handwritten Signature] 5390

Samenvatting

- Kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 15189 eist dat van iedere nieuwe batch of levering de werking wordt geverifieerd.
- Kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 15189 eist registraties van prestaties die de continue geschiktheid voor gebruik van het reagens of verbruiksartikel bevestigen.
- Mogelijke aanpak volgens Medlon gebaseerd op NVC-aanbeveling:
  - vergelijk oud en nieuw met maximaal verschil van 30%
  - BAL-vloeistof, cellijn en ingevroren patiëntmonsters
- Mogelijke aanpak volgens Medlon voor verlopen antistoffen
  - vergelijk met 3 referentiemetingen na verlopen houdbaarheidsdatum
  - ratio tussen negatieve populatie en positieve populatie bij cellijn

Opmerkingen tijdens discussie

- Vergelijk met vorige batch en 30% verschil accepteren brengt een risico met zich mee dat je over een langere periode wegzakt.
- Bij de controle van verlopen antistoffen zou je expliciet moeten kijken naar het uitéén vallen van samengestelde fluorochromen.

